

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

· HVAR 8 DAG ·

ILLUSTRERADT

MAGASIN

VINTERBILD FRÅN K. SLOTTET. — H. 8. D:S STOCKHOLMSFOTOGRAF.

17:DE ÄRG.

DEN 26 DECEMBER 1915

No 13

Foto. Jøger, Stilm.

LENNART.

Klode. Bmgf Skiforsparra

HÄRTIG AF SMÅLAND.

EFTER NYTAGET PORTRÄTT MED ENSAMRÄTT FÖR H 8. D.

BORTOM GODT OCH ONDT.

FÖR HVAR 8 DAG AF HJALMAR BERGMAN.

I oktober 1914 lämnade en ung svensk läkare, doktor X, sin praktik i en af Sveriges sydstädter för att träda i tysk tjänst. Hans beslut väckte icke någon förvåning hos dem, som kände hans åsikter och hans förhållanden. Doktor X mor är tyska, han har tillbragt en god del af sin studietid i Tyskland, och slutligen är han sedan ett par år tillbaka förlovad med en Münchnerilicka. När Ragnarök bröt ut, och när Sverige tycktes förunnadt en åtminstone ganska rundlig frist, föll det sig naturligt för den gode doktorn att skynda till sina fränder söder om Östersjön. Af någon anledning tjänstgjorde han en månad eller så som menig man men förflyttades snart till sanitetskåren och tjänstgjorde flera månader som ambulansläkare på västfronten. Slutligen blef han läkare på ett sjukhus för lättare sårade och konvalescenter i en liten belgisk stad.

Doktor X deltagande i kriget var gifvetvis i vidaste mån frivilligt. De bref han någon enstaka gång fick tillfälle att sända släkt och vänner här hemma präglades af godt humör och en kolossal entusiasm för Tysklands rätt och Tysklands styrka. För att yttermera tillknyta banden mellan den svenske läkaren och das grosse Vaterland, använde han ett par permissionsveckor till att hålla bröllop i München. Efter den kuppen var man nästan böjd att betrakta doktorn som förlorad för sitt verkliga fädernesland.

Desto större förvåning väckte det, när doktorn en dag i våras plötsligt dök upp i den sydsvenska staden, hyrde våning för sig och sin hustru och återtog sin praktik som om han alls icke hade någon tanke på att återgå till fätlivet. Frågorna bleivo många, utläggningarna ännu fler. Frågorna besvarades tåligen undvikande. Han var trött, måste tänka på sin framtid etc. Utläggningarna, de välvilliga nämligen, antydde att doktorn fått sitt nervsystem alldeles uppsplitat, och att hans en smula vecka natur icke passade för kriget. Han såg emellertid icke särdeles medtagen ut och tycktes af yttre tecken att döma leiva i bästa samförstånd med sitt samvete. Mindre välvilligt folk lät därför påskina att den gode doktorn helt enkelt tappat couraget. Någon närgången kula hade verkat mera övertygande än goda vänners råd och förmått honom att bus bas resa hem. För doktors vänner var det där inte vidare trefligt att höra, hälst doktorn i tidigare bref lätit förstå att han under den första månaden stått rätt tapper i ledet och till och med berömmade omtalats i en rapport. Prater måste på något sätt nedtystas och en vacker dag eller rättare sagt kväll togs doktorn mellan skäl och vägg, prässades hårdt och aflade slutligen beaktelse.

Hvarför han inte längre var med därnere? Helt enkelt därför att han fått en vink — en nog så tydlig vink — att han var öfverflödig. Nå, det lät inte så vidare bra. Vännerna framkasta ett förslag:

— Skötte du dig inte?

— Jo, bevars, jag skötte mig nog. Riktigt bra, om jag får tro mina förmän. Nej, det var inte där, skon klämde. Jag ansågs inte vara fullt pålitlig.

Allt bättre och bättre. Inte fullt pålitlig? En svensk läkare som inte är fullt pålitlig?

Doktor X betraktar sina vänner och småler sjukt och trött.

— Ja, ja, lugna er, säger han men tillägger.

De hade förrästen alldeles rätt — jag var inte fullt pålitlig. De hade från sin synpunkt sedt rättighet att fordra allt af mig. Och jag kunde icke ge allt. Så här gick det till.

I början af februari blef jag kommenderad att tjänstgöra som underläkare på ett sjukhus i Belgien. Sjukhuset var en provisorisk tillställning, inhyt i provincialradets palats, en mycket stor gammal byggnad med godt om utrymme men i öfrigt icke särdeles förstklassig som sjukhus betraktad. Nå, vi redde oss rätt bra ändå, men hade ett styft arbete. Min närmaste förman var professor, geheimrat von J., en känd sydtysk kirurg. Föröfrigt en riktig hedersman, allt annat än "preussare", human, gladlynt och vänlig, ibland nästan en smula sentimental. I trots af sin högst betydande för att icke säga betungande arbetsbörda smusslade han då och då med rimmerier och anförtrodde mig i ett förtroligt ögonblick, att rimmen så småningom skulle sammansmälta till ett världskrigets invalid-epos. Jag fick också höra några brottsycken. Nå, jag förstår mig inte mycket på sånt där, men så mycket är säkert, att där fattades icke en god portion känslsamhet.

Under professors befäl stod förutom jag ytterligare två underläkare, tyskar, och en "extra ordinarie" en doktor Q—e från Antwerpen. En belgare alltså. Vid krigsutbrottet var han kirurg och underläkare på ett sjukhus i Antwerpen, fick under belägringen högra underarmen och handlofven splittrade och var därmed satt ur spelet både som soldat och kirurg. Trots sin ungdom hade han redan gjort sig ett namn — åtminstone kände den allvetande professorn till honom på förhand — och när han därför frivilligt erbjöd sina tjänster motogs anbudet. Professorn visade honom hela tiden den största vänlighet och uppmanade sina svenska och tyska kollegor att göra sammaledes. Det hade sig emellertid inte så lätt att visa den där belgiern någon vänlighet. Han var utomordentligt tillbakadragen och afvisande, butter, nästan ohöflig. I betraktande af hans olycka och svåra ställning var det naturligtvis ingen som ondgjorde sig öfver den saken. Men i alla fall — något vänskapligt umgänge kunde det icke bli tal om.

Umgängeslivet var i öfrigt skäligen inskränkt. Staden i fråga har väl alltid varit en liten sömnig landsortshåla — nu föreföll den så godt som utdöd. Hela den burgna och en god del af den icke burgna befolkningen hade dragit till annan marknad. Portar och fönsterluckor voro väl försatta, och man kunde gå en hel gata uppför utan att spåra några lifstecken från de tillbommade husen. Lyckligtvis hade rådhuskällaren redan före kriget tysk värd och betjäning. Där blef således mötesplatsen för fritimmarna, och träffade man inga människor så träffade man åtminstone en seidel öl och en färsk tidning. Ibland drog ju något större eller mindre truppförband genom staden, och befälhafvaren med stab slog sig då vanligen ned i en del af vårt vidlyftiga palats. Under februari och första hälften af mars hände det emellertid endast två eller tre gånger. Och vi läkare voro uteslutande hänvisade till hvarandra, till några herrelösa hundar och kattor och — först och sist — till vårt arbete. Nu efteråt kan jag nog känna, att vi arbetade på gränsen till öfveranstängning, men så länge det pågick verkade det uteslutande som stimulus och som det yppersta profylaktiska medel mot ledsnad och mot — känslsamhet.

I medio af mars blef det en förändring, icke i fråga om arbetet men om umgängeslivet. Ett

tjugotal officerare anlände till staden och togo högra flygeln af vårt palats till sitt högkvarter. Hvad som förehades där i flygeln visste jag inte och ville inte veta. En främling, om än aldrig så nära förbunden och vänskapligt sinnad är dock och förblir en främling och känner följaktligen ett starkt behof af att uppträda understruket diskret. Hvarför dessa herrar officerare — några bland dem af ganska hög grad — helt plötsligt slogo sig ned i vår håla och hvad de där utträttade, det angick mig inte. Jag gjorde inga frågor. Men naturligtvis måste jag nolens volens inse, att det var fråga om någonting rätt viktigt. Ty icke blott flygelns hufvudgång utan äfven den lilla porten åt bakgatan bevakades natt och dag. Och den dörr som från vår afdelning af palatset förde till flygeln, förseddes med nytt lås och bevakades af en sjukvårdssoldat, likaledes både natt och dag. Alltså, resonerade jag, någonting viktigt men någonting som absolut icke angår dig. Ack, att alla obehöriga resonerat som jag!

Hör nu på — för så här gick det till. Aitonen den 28 mars (palmsöndagen) sutto professorn och jag tillsammans med en kapten på rådhuskällaren. Vi hade dagen förut fått en ny laddning sårade och bland dem en ung löjtnant med ett ohyggligt köttår i högra axeln och sidan. Den unge mannen var, tror jag, på något sätt släkt med professorn. Eller kanske snarare en "tilltänkt" släkting, trolofvad med professors dotter eller något dylikt. Hur som helst, professorn var djupt bekymrad och en smula sentimental. Han hade vakat föregående natt och borde egentligen ligga i sin säng men kände ett oemotståndligt behof af att prata en stund. Vi resonerade om den sjuke. För så vidt hans tillstånd medgaf, skulle han nu på kvällen förflyttas till ett enskildt rum, den eventuella transporten var antörtrödd att doktor Q—e. Under en hel timmas tid hade professorn trakterat mig och kaptenen med loford öfver sin unga belgiska kollega, men när nu kaptenen reste sig och tog afsked, vände han sig plötsligt till mig och sade:

— Nej, jag får ingen ro. Jag måste själf vara närvarande vid transporten. Följer du med?

Min tjänstgöring skulle börja först två timmar senare, och uppriktigt sagt hade jag bra liten lust att aistå från de båda frittimmarna. Men jag såg professors oro, och jag skämdes öfver min egoism. Jag följde honom. Det blef min olycka, det.

Vårt palats var så inrättadt, att man från vestibulen kom in i en lång korridor som gick tvärs genom hela hufvudbyggnaden från den ena flygeln till den andra. Denna korridor var omkransad af en massa större och mindre salar, hvilka vi använde till att lägga in nyanlända sjuklingar i och för en första undersökning, observation etc. Det var således här, vi skulle finna vår sårade löjtnant, för så vidt icke transporten till ett rum i öfre våningen redan ägt rum.

I korridoren möter vi en syster, som upplyser om att transporten just nu går af stapeln. Professorn har redan sprungit ett par steg uppför trappan, då han plötsligt vänder sig om, sätter handen öfver ögonen och stirrar ned i den svagt upplysta korridoren. Så frågar han:

— Syster, hvarför står det ingen vakt vid dörren till flygeln?

Hon kan icke ge något bestämdt besked men antar att doktor Q—e tagit soldaten i anspråk i och för transporten. Professorn betänker sig ett

ögonblick, så ber han syster springa upp efter doktorn. Han nickar åt mig att följa och går raskt utför korridoren fram till dörren. Han trefvar på låset, vrider om handtaget. Dörren går upp.

Professorn nickar ånyo men säger ingenting. Eiter en liten stund kommer syster tillbaka, följd af en sjukvårdssoldat. Syster berättar att doktor Q—e icke kunnat anträffas i öfre våningen. Soldaten, en något enfaldig typ, rapporterar, att doktor Q—e befallt honom till handräckning, och att doktorn under tiden själf skulle vakta dörren. Professorn säger:

— Du anmäler dig till arrest, men först ställer du dig här och arresterar hvem det vara månde som kommer ut genom den här dörren.

Professorn och jag gå genom en liten gång som förbinder flygeln med hufvudbyggnaden. Vi ha tagit fram våra revolverar. Vi komma in i vestibulen, professorn ställer sig nedanför trappan och jag får order att genomsöka rummen på öfre botten. Flygeln har äfven den användts till sjukhus så att jag känner lokalerna ganska väl. För bekvämlighets skull har vi inrättat en provisorisk slaskledning med en väldig tratt strax ofvanom trappan. Den finns ännu kvar, och några obäddade järnsängar stå uppradade utmed väggarna. Jag går genom tre rum, fullkomligt mörka och tysta, men framför mig glittrar ljus genem en dörrspringa. Jag har således inte mycket att fundera på, jag rycker hastigt upp dörren och lyfter samtidigt revolvern med spänd hane. Och där står doktor Q—e. Han står lutad öfver ett skrifbord, betäckt med papper. I handen håller han ett stort ark, fullklottradt med blyertsanteckningar. Vidare upptäcker jag i vänstra handen ett litet blänkande föremål, säkerligen den falska nyckeln till dörren. Jag säger kort och godt: "Om ni bråkar, skjuter jag. Gå före mig".

Nej, han gör inte minsta försök att "bråka". Han rycker på axlarna och vrider till ett ynligt leende. Så gå vi i gåsmarsch genom de mörka rummen, jag kan inte riktigt se, hvad han företar sig, men jag hör ju, att han går. Jag hör också att han prasslar med papperet. Och när vi kommit ut i trapprummet, ser jag, att han kastar papperet och väl också nyckeln ned i slasktratten. Jag hajar till men tänker: Nå, det kan inte hjälpa dig, min gubbe, saken är tillräckligt klar ändå.

Vid trappan möter doktorn, och jag aflägger en kort rapport. Föröfrigt inträffar just ingenting af vikt. Doktor Q—e förhåller sig fullkomligt lugn och öfverlämnas åt vederbörande. Professorn går till sitt, och jag börjar min nattjänstgöring. Klockan fem är jag åter fri och kryper hufvudstupa i säng. Jag var alltför trött för att fundera stort öfver saken, men jag minns att jag kände en viss belåtenhet öfver att vara den, som grep brottslingen.

Brottsling? Ja,ⁿ var han verkligen brottsling? Jag skulle få orsak att fundera öfver begreppet.

Klockan ett följande dag träffar jag nämligen professorn som säger:

— Du skulle ha satt upp en skriftlig rapport. Karlen är nog fräck att neka. Han har aldrig tagit något vaxastryck af låset, han har aldrig haft någon falsk nyckel, han har aldrig gjort någon afskrift af vissa papper, ja, han har inte ens varit inne i kabinet n:o 4, där dessa papper förvaras. Han har visserligen varit inne i flygeln men endast för att leta efter en sjuksoldat. Snyggt. Lyckligtvis ha vi dig. Du får fälla honom vid förhöret i morgon.

Efter långa förberedelser har Nordiska museet nu kunnat öppna sitt *Strindbergssrum*. Det är som bekant det arbetsrum och bibliotek, som var författarens sista och och var beläget i hans lilla våning Drottninggatan 85, som man nu sökt återge i en så trogen kopia som möjligt. Detta har äfven lyckats, så långt det varit möjligt med afseende på det rum som stått till förfogande på museet. Detsamma är något mindre till bredden än originalet, hvilket har nödvändiggjort en och annan, dock mindre betydelsefull, uteslutning af inventarier. Man saknar sålunda den stora länstolen, som hade sin plats vid skrifbordet och som han ofta anvisade besökaren. Men i det väsentliga ger rummet en god och trogen bild af hur Strindberg hade det i sin sista kammare, där de senaste årens af stridslystnad fyllda ströartiklar och bröschyrer kommo till.

H. 8 D:n STOCKHOLMSFOTOGRAF.

AUGUST STRINDBERGS ARBETSNUM. — BIBLIOTEKET.

Klische: K. W. A. H. Rosen Sjöberg, Skiss—Öbg.

SELMA LAGERLÖFS MOR BORTGÅNGEN.

Sto. Aurelius, Sunne

Åsida: *Bengt Ohlsson*

MÄRBACKA, D:R SELMA LAGERLÖFS VÄRMLANDSGÅRD I VINTERSKRUD.

Enkefru Elisabeth Louise Lagerlöf, d:r Selma Lagerlöfs moder, afled den 11 dec. på Märbacka i Värmland 88 år gammal.

Den bortgångna, som tillhörde den kända värmlandssläkten Wallroth, in gick år 1849 äktenskap med löjtnant Erik Gustaf Lagerlöf, ägare till Märbacka gård. När äktenskapet genom makens frånfälle år 1885 upplöstes, bosatte sig fru Lagerlöf hos sin dotter Selma, som då var lärarinna vid flickskolan i Landskrona, följde henne sedan, när hon med sitt Nobelpris i litteratur återköpte fädernegården, tillbaka till Märbacka och tillbringade här

FRU E. L. LAGERLÖF MED SIN DOTTER, D:R SELMA LAGERLÖF.

Efter porträtt.

Åsida: *Bengt Ohlsson*

FRU MARIANNE LEVISSON,

70 år den 14 dec.

sin lefnads afton. Den hänsöfna gamla damen, anspråkslös till sitt väsen, var en värdig representant för gångna tiders ståtliga husmoderstyp och ägnade sig under sin krafts dagar med klokhet och nit åt omvårdnaden af sitt hem och det därtill hörande stora landthushållet med dess mångahanda och krävande uppgifter.

Utom af sin dotter Selma sörjes fru Lagerlöf närmast af sonen, lasarettsläkaren D. Lagerlöf, och dottern Gerda, gift med förvaltaren J. Ahlgren i Falun.

Fru Marianne Levisson, enka efter den år 1907 aflidne framstående kommunalmanen och konstmaecenaten, grosshandlanden J. Edw. Levisson i Göteborg, har i dagarne fyllt 70 år.

De konstintressen maken i lifstiden hyllade och hvilka togo sig uttryck i en samling af det yppersta svensk då samtida konst hade att bjuda, ha af fru Levisson fullföljts och göra hennes hem till ett af de allra vackraste bland Göteborgs många konstfyllda hem.

Inom den praktiska välgörenheten och dess olika styrelser intager fru Levisson en framstående plats, vid sidan hvarom hon dock egnar tid och rikliga medel åt enskild välgörenhet. —

H. 8 D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.
VY ÖFVER UTSTÄLLNINGEN.

En stor och intressant krigsutställning har anordnats i Stockholm af Svenska Dagbladet till förmån för dess julinsamling till de nödlidande. Utställningen har gjort succés och den ger äfven i bild och föremål en så god föreställning af världskriget som det gärna är möjligt att få på detta afstånd från detsamma. Närmare ett tusental originalfotografier äro sålunda exponerade. Af dessa har Hvar 8 Dag bidragit med en lifligt uppmärksammasam kollektion, urplock ur tidningens lika stora som sällsynta förråd af bilder från alla fronter. Vidare ha de tyska och österrikisk-ungerska legationerna, den franska kolonien m. fl. gett sina bidrag till bildmaterialet. De flesta af de svenska officerare, journalister och andra, som åfållt besök vid fronterna ha deponerat en mängd olika synnerligen intressanta föremål, såsom ammunition, granatskärivor, olika beklädnadspersedlar, tidningar och pamfletter på skytte-

Kvick: Bengt Sjögren.

grävarne o. s. v. Bland utställningens största sevärdheter är ytterligare dr Sven Hedins originalteckningar på krigsskådeplatsen, en rysk minä uppfiskad vid Gotland m. m. De som tilläventyrs tviflat på "H. 8. D:s Originalfotografier", och trott oss som andra begagna utländska tidskrifter att reproducera efter, böra vara tillfreds med detta "svart på hvitt".

VÅRA NYA FURSTLIGA PORTRÄTTBILDER.

H. 8. D. har förvärfvat ensamrätten till två i dagarne af hoffotografen, Atelier Jæger i Stockholm tagna svenska furstebilder som säkerligen skola vara välkomna för vår läsekrets.

Den ena visar kronprins Gustaf Adolf och kronprinsessan Margareta med deras fyra barn, prins Sigvard, prinsessan Ingrid, prins Gustaf Adolf och prins Bertil. Den andra, å första sidan, prins Lennart, son till prins Vilhelm i gifftet med dåvarande prinsessan Maria.

Text till bild å sid. 199.

Aktiebolaget Kväfveindustri nyuppförda byggnadskomplex vid Bohus station på Bergslagsbanan häriades den 10 dec. af en förödande eldsvåda. Vid 7-tiden på aftonen observerades, att eld utbrutit i svaivelsyrefabrikens byggnad, men ehuru ett energiskt släckningsarbete genast vidtog, vann elden så stark spridning, att hela byggnaden med undantag af betongväggarne förstördes. Det äfven hotade hufvudkomplexet lyckades man dock rädda. Skadan anslås till 2 å 3 hundra tusen kr. A.-B. Kväfveindustri bildades år 1912 för att exploatera en uppfinning afseende att på kemisk väg utdraga kväfve ur luften. Fabrikationen skulle sedan anläggningen fullbordats nu tagit sin början, men på grund af eldsvådan torde driften icke kunna upptagas förrän om ett par månader.

H. 8 D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.
H. 8. D:S UPPSEENDEVÄCKANDE KOLLEKTION AF KRIGSFOTOGRAFIER Å KRIGSUTSTÄLLNINGEN.

Kvick: Bengt Sjögren.

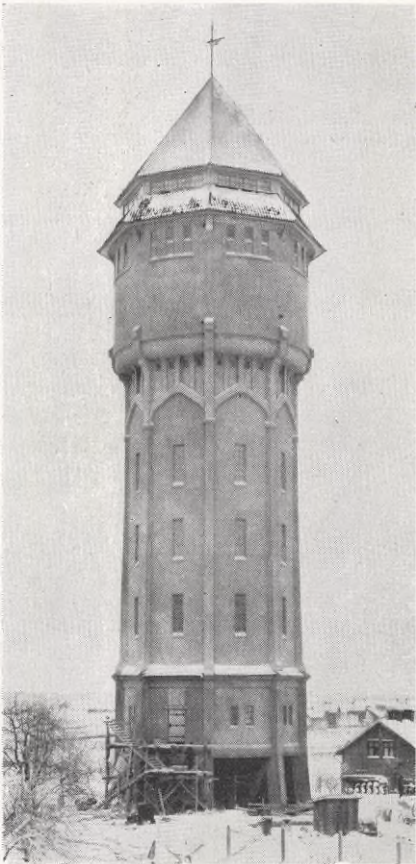

Foto Ljunggren, Örebro.

K. och: Bengt Sjöberg

ÖREBRO STADS NYA VATTENTORN. Uppförd efter ritningar från stadens Byggnadskontor i armerad betong af A.-B. Skånska Cementgjuteriet.

Den elektriska kraften, hvilken, som bekant, levereras af den stora kraftanläggningen vid Lagan, omtransformeras i transformatorstationen vid Helsingborg till 25,000 volt, och elektriciteten ledes härifrån genom en kabel under Öresund till Helsingör, där spänningen ytterligare transformeras ned till 10,000 volt, hvarefter kraften genom Nordsjällands elektricitetsverks ledningsnät tillföres olika platser söder och väster om Helsingör. Den elektriska kraft, som Danmark genom den nu fullbordade anläggningen erhåller från Sverige, belöper sig till ca 500 hästkrafter, en kraftmängd som i framtiden, sedan anläggningen utvidgats, torde komma att väsentligt ökas.

Den stora kraftöverföringsanläggningen mellan Sverige och Danmark trädde i verksamhet den 7 dec. efter det att invigningen af densamma ägt rum i Helsingborg i närvaro af ett antal i företaget intresserade svenskar och danskar. Fästligheterna fortsattes sedan i Köpenhamn, där middag intogs på Paladshotellet.

Brand deltagarna märktes svenske envoyén Günther, som representerade den svenska regeringen, trafikminister Hassing Jörgensen, representant för danska regeringen, samt landshöfding Asker m. fl. Hyllningstelegram afsändes till konungarne af Sverige och Danmark.

Foto. Nilson, Helsingborg.

K. och: Bengt Sjöberg

DEN NYA ELEKTRISKA TRANSFORMATORSTATIONEN I HELSINGBORG FÖR KRAFTÖVERFÖRING TILL DANMARK. Invigd i dagarna vid besök af intresserade från båda länderna.

Efter fotografi

K. och: Bengt Sjöberg

FÖR 18,000 KRONOR JULGÄFVOR TILL FATTIGA STOCKHOLMSBARN. Barnavännernas barnbeklädnader, uppstaplade till utlämning den 12 dec. 1915 i Maria folkskolas gymnastiksal. Gåfvorna utgjordes af 357 par kängor, 360 par strumpor, 567 paket kläder till ett värde af 18,000 kr.

Foto. Landgren, Bohus.

K. och: A.-B. Bengt Sjöberg, Skinn-Gölg.

KVÄVFVAFABRIKENS I BOHUS BRAND. Fabrikskomplexet. — Text å sid. 198.

SVENSKA KRONPRINSPARET MED BARN.

— 200 —

— 201 —

K. Hoffotografen John Hertzberg, en af de allra främste af hufvudstadens många framstående kamerakonstnärer, har sändt H. 8. D. oöfvanstående bild, hvilken, vid sidan om sin egenskap af en för alla i hög grad tilltalande vinterbild, särskildt för amatörfotografer bör ega ett synnerligt intresse genom det sätt på hvilket bilden är tagen. Herr Hertzberg skriver härom:

Oöfvanstående vy från Stigbergsgatan på Söder ger oss en bild från det Stockholm som gått — eller åtminstone till största delen gått. Det idylliska gatuperspektivet störes nu af Navigationsskolans fyrkantiga torn och andra moderna byggnader, som intagit de gamla trähusens plats, ja till och med den mark, på hvilken kameran stod då bilden togs, är

Forts. å sid. 202.

Forts. från sid. 195.

Näväl, mina herrar, jag tror att det var den sista frasen som fällde — icke belgiern men väl mig. Och leendet. Leendet, som glittrade öfver frasen, ett godmodigt, lite spydigt, hvittandadt leende. Det slog ned som en blixn i mig. Hvad har jag egentligen att skaffa med din lugna lidelsefria så att säga sakliga glädje öfver att en fiende bringas om livet? Hvad har han gjort, den där belgiern? Ingenting annat än hvad hvarje hederlig karl, belgier, tysk eller svensk, skulle ha gjort i hans belägenhet — spionerat på fienden. Och honom skall jag "fälla".

Naturligtvis — ja, naturligtvis resonerade jag både med mitt bättre och mitt sämre jag. Resonerade hela dagen, resonerade hela natten. Försökte först med slingerbultar. Det är ju inte du, som dömer. Du får aflägga vittneseden och sedan är det din enkla skyldighet att säga sanningen och hela sanningen. Javisst. I fred och i brottmål. Men det här är inte fred och det är inte brottmål i vanlig bemärkelse. Det är "jenseits" det är hvad det är. Och här får ditt stackars samvete försöka klara sig på egen hand.

Och jag försökte äfven andra utvägar. Jag framhöll min plikt mot det land, jag frivilligt tjänade. Men jag tyckte att moralen smakade af condottier och jag kunde icke sluka den på god tro. Näväl jag ska inte trötta er med att skildra alla dessa resonemanger och ordstrider mellan mitt "bättre" och mitt "sämre" jag. Jag skall bara hålla mig till fakta. Nämligen att jag morgonen därpå kl. 10 f. m. beslutat att min plikt likmätigt framlägga sanningen och hela sanningen. Alltså berätta om papper, afskrift, nyckel etc. — alltså "fälla". Och att jag kl. 11 samma förmiddag vägrade att aflägga vittneseden och vägrade att alls uppträda som vittne i saken.

Det blef en obehaglig men kort scen. Vid middagstid aflade jag besök hos min förman professor. Det var då jag fick mottaga den där vinken, som icke kunde missförstås. I öfrigt var herr professorn nog så älskvärd ehuru rätt sarkastisk. Han sade:

Forts. å sid. 201.

bortsprängd, ty där går nu Renstjernasgatan — en tvärgata till Stigbergsgatan — fram på åtskilliga meters lägre nivå.

Bilden har sitt speciella tekniska intresse därigenom att *den är tagen utan objektiv. Objektivt är nämligen ersatt med ett helt litet hål stucket i ett svart papper.*

För amatörfotografer, som äro intresserade af huru man fotograferar med så ytterst enkel optisk utrustning, och som måhända själfva önska framställa något dylikt, gifvas här några anvisningar:

På kamerans objektivbräde klistras ett svart papper, i hvilket med en nål stickes ett fint nål. Hålets diameter bör vara mellan 0,2—1 mm. För att få ett hål med rena kanter, hvilket är viktigt, är det lämpligt att sticka hålet med en glödande nål, de fina pappersfibrerna brännas därigenom upp och hålet får en skarp begränsning. Det på detta sätt framställda objektivet — om man får kalla det så — är emellertid öga ljusstarkt, exponeringstiden måste därför tagas mycket lång. Som ledning kan nämnas att den här reproducerade bilden, hvilken är tagen med ett hål af 0,6 mm:s diameter exponerades 1/2 minut och dock var det en tämligen klar vinterdag. Någon fullständig skärpa kan man ej ernå, men om hålets storlek hålles inom de ofvannämnda gränserna blir oskärpan icke störande, den mjuka oskärpan verkar tvärtom behaglig. Inställning behöfver man ej bekymra sig om, bilden blir ungefär lika skarp hvilket afstånd från hålet plåten än har. Ju kortare detta afstånd är desto starkare förminskas föremålet och desto större bildvinkel får man in på det plåtformat man använder. En fördel hos detta objektiv, som ej är tillfinnandes hos alla objektiv med linser är att det tecknar fullständigt korrekt.

— I sak betyder det icke så mycket. Ni har visserligen räddat doktor Q—e från dödsstrafv med ert underliga beteende. Men naturligtvis blir han internerad och oskadliggjord. Striden mellan ert "bättre" och "sämre" jag, kan jag naturligtvis förstå, åtminstone delvis. Men har ni alldeles klart för er, huruvida det är det "bättre" eller det "sämre" som har segrat?

Och han log sitt godmodiga, spydiga, hvittandade leende, ett leende som sannerligen måste bottna i ett ypperligt samvete.

Ni har naturligtvis rätt i det, att fallet är "jenseits". I krig blir nästan allting "bortom godt och ondt". Jag är, tror jag, en människa af ungefär samma andliga struktur som ni själf. Utan att göra mig skyldig till någon vits på yrket, vågar jag påstå, att jag är mycket litet blodtörstig och att jag öfverhufvud taget icke dömer mina medmänniskor särdeles strängt. Jag tror tvärtom att jag är känd för att vara en ganska godmodig fyr. Men tror ni, att jag en sekund skulle ha tvekat att framlägga nödiga bevis — om det ståt i min makt — för att fälla min f. d. vän doktor Q—e?

Tvekande säger jag: — Det är dock en viss skillnad —

Då lyser den gode professorn upp, tar min hand och trycker den försvarligt.

— Ja, ser du, det finns en skillnad oss emellan. Jag är säker om, att du älskar Tyskland. Du har frivilligt erbjudit oss din tjänst och jag tror till och med att du varit med i någon skärmytsling — med godt samvete. Men kriget för oss långt, betydligt långt bortom godt och ondt. Och det är där getterna skola skiljas från fåren, landets vänner från landets egna barn. Om du och jag skulle arbeta i ett Sverige, som förde krig med annan makt, och om vi då åter skulle råka ut för en doktor Q—e — ja, då är det ganska antagligt att rollerna skulle bytas. Och under sådana omständigheter skulle jag inte alls ta illa upp, ifall du räckte mig handen och sade: "Färväl min gosse, far du hem till ditt land igen —"

— Det var, slöt doktor X, vinken. Och ni kan förstå, mina herrar, att jag måste ta den ad notam.

Hvar 8 Dag för 1916

höjer icke sitt pris, men väl sin kvalitet.

Priset blir sålunda **oförändradt** Kr. 5 1/2 år, Kr. 1.25 pr kvartal.

Lösnummer 10 öre.

Hvar 8 Dag är världens billigaste, illustrerade tidning, fullt jämbördigt utlandets främsta, illustrerade tidningar.

Hvar 8 Dags osedvanliga popularitet sammanhänger gifvetvis med dess aktuella, förträffliga innehåll, program och utstyrsel, men en icke oväsentlig faktor är också dess egenartade, händiga format, behagligt för öga och hand. Upplagan kan gå ut, trots storleken.

Prenumerera **genast** i närmsta bokhandel eller postkontor, om Ni skall vara säkra på komplett ärgång.

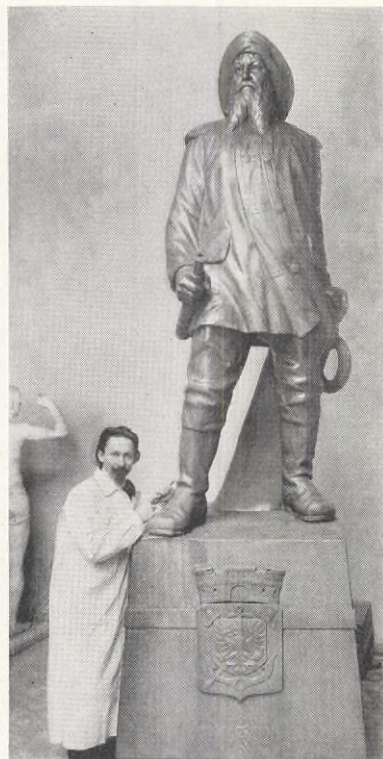
H. 8. D:s Expedition.

Efter porträtt. Ett foto: Bengt Sjöförsvarss
GENERAL BOJADJEFF, öfverbefälhafvare
öfver första Bulgariska armén.

Denna vecka liksom alla föregående allt från krigets början — vi hänvisa förutom till vår tidnings alla n:r också till den i Stockholm pågående krigsutställningen dit vi lånat en stor kollektion krigsfotografier, se sid. 198 — äro vi väl-försedda med de senaste bilder från krigets alla fronter.

Våra läsare skola nog emellertid gilla vår åtgärd att i själva julveckan afstå från att offentliggöra sådana bilder som alltför starkt föra tankarne till krigets fador. — Vi ha utvalt de bilder, hvilka, om de också stå i samband med krigets senaste dagshändelser, dock till sitt yttre bevara en viss prögel af en viss fredlighet, önskvärd just nu.

Efter fotografier. Ett foto: Bengt Sjöförsvarss
"JERN-TIRPITZ" den senaste inspiknings-bildstoden öfver organisatorn af Tysklands flotta, storamiralen v. TIRPITZ, att resas i staden Wilhelmshafen.

VÄRLDSKRIGET.

Situationen på Balkan har under veckan 12—19 december förflutit utan några synnerligen spännande moment. Den engelsk-franska Salonikihären stod redan den 12 på grekiskt område. Den aktuella frågan, huruvida bulgarerna skulle gå öfver grekiska gränsen och tillsammans med tyska och österrikare söka strid med de retirerade ententetrupperna på grekisk mark, trädde därpå i förgrunden. Ännu den 18 förelägo dock inga säkra meddelanden om, att förföljarne skulle ha överskridit gränsen och därmed tvingat Grekland att bestämma sig på hvilken sida det tar ställning.

Hur situationen i Saloniki skall utvecklas är ännu en öppen fråga, möjligen äro ententens egna planer härutinnan ej definitiva, ehuru det officiellt försäkras, att staden skall till hvarje pris hållas. Stora befästningsarbeten synas ha iверksatts.

Den serbiska hären förföljes in i Albanien och Montenegro. Den 17 stormades staden Bjelopolje i Montenegro af österrikarna. Serberna

Efter fotografier. Ett foto: Bengt Sjöförsvarss
DJEMAL PASCHA (x), öfverbefälhafvare öfver de turkiska trupperna i Mesopotamien, jämte stab.

änna ej uppge motståndet, heter det från skilda håll, och underrättelser från Rom gå ut på, att Italien skall komma serberna till hjälp både genom att sörja för tilliörseln och genom den egna militära expedition, hvars öfversändande säges nu vara genomfördt i hela sin utsträckning.

Samtidigt med dessa delvis okontrollerbara meddelanden ingå underrättelser dels om tysk-turkiska militära förberedelser i Syrien och Palestina i och för en expedition mot Egypten, dels om stora befästningsarbeten, som engelsmännen sägas förhåfa vid Suezkanalen.

Nyheter af vikt rörande ställningen i Mesopotamien saknas tills vidare. Från Persien bringa Petersburgstelegram underrättelser om ryska truppers fram-marsch i trakten af Hamadan (en stad ungefär

1. GENERAL CASTELNAU,

med anledning af general Joffres utnämning till högste befälhavare öfver hela franska armén, kallad till dennes efterträdare vid de franska fronterna.

2. AMIRAL LA-CAZE, franske sjöministern, dekorerar från Yser återvända marintrupper.

3. MARIKA STJERNSTEDT VID FRANSKA FRONTEN I CHAMPAGNE.

I samband med en ny sändning franska krigsfotografier ha vi mottagit nedanstående bild, som bör ha ett speciellt intresse för H. B. D:s läsare, då friherrinnan Stjernstedt — fru Ludvig Nordström — jämte sin make är en af vår tidnings många högt värderade medarbetare. Som bekant har författarinnan från denna sin frontresa lämnat ett flertal skildringar i pressen.

midt emellan Teheran och Bagdad.

Från den östra krigsskådeplatsen ha rapporterna icke haft något som helst af betydelse att berättas. Till synes har det äfven på västfronten varit en period af relativt lugn; dock tala hvarjehanda omständigheter för, att tyskarna nu förbereda en stor offensiv, hufvudsakligen riktad mot det af engelsmännen hållna afsnittet i Flandern och Nordfrankrike. Rykten tala om mycket stora truppförflyttningar genom Belgien.

En uppseendeväckande förändring har inträffat i högsta kommandot öfver de engelska trupperna, i det sir John French fått en högre befälspost som chef öfver det förenade konungarikets arméer, under det kommandot vid

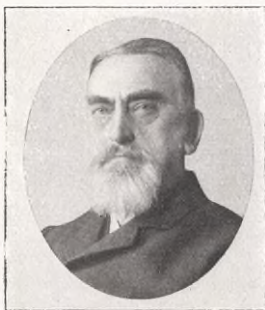
Forts. å sid. 207.

Efter fotografier.

Kliche: Kem. A.-B. Bengt Sjöberg, Skåne—Gö.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

• Data á nästa sida.

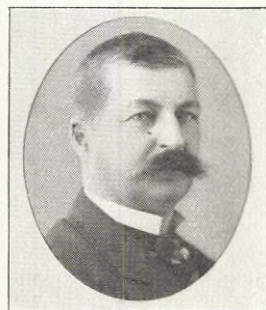
G. J. A. DUNER.
F. d. Öfverfältläkare. — Höröy.
75 år 20 Dec.*

K. M. BEHM.
Länsveterinär. — Umeå.
60 år 27 Dec.

G. J. WINDAHL.
Förste Prov.-läkare. — Falun.
55 år 28 Dec.*

A. J. E. LÖNNBERG.
Professor. — Stockholm.
50 år 24 Dec.*

T. W. FORSELL.
F. d. Kronofogde. — Vänersborg.
75 år 12 Dec.*

F. O. SKOGLUND.
Stadsmäklare. — Göteborg.
75 år 16 Dec.

A. E. C. MÖLLER.
F. d. Stat.-insp. i Linköping. —
Ryr. 70 år 31 Dec.

J. A. ENGLUND.
Redaktör. — Falun.
50 år 20 Dec.*

E. E. J. BRING.
V. Häradshöfding. Direktör.
Göteborg. — 65 år 24 Dec.*

H. A. STJERNSPETZ.
Major. — Stockholm.
65 år 25 Dec.*

J. A. DU RIETZ.
Konsul, Grosshandlande.
Göteborg. — 60 år 23 Dec.*

B. H. A. KJELLGREN.
Bruksägare. — Rejmyre.
50 år 15 Dec.*

C. A. LINDHAGEN
Borgmästare. — Stockholm.
55 år 17 Dec.*

K. J. LINDHOLM.
Borgmästare. — Karlstad.
55 år 22 Dec.*

F. G. PÅHLMAN-STIERN
SPARE. — V. Häradshöfding.
Lidköping. — 55 år 22 Dec.*

H. W. WIDÉN.
Häradshöfding. — Haparanda.
50 år 26 Dec.*

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

* Data här nedan.

A. M. O. REUTERSKIÖLD †.
F. d. Öfverste. — Stockholmr.
F. 34. † 12 Dec.*

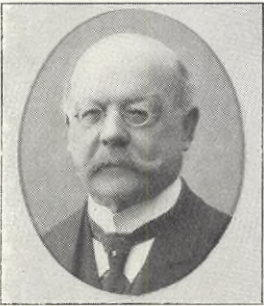
C. OLSSON †.
Godseigare. Komm.-ordf. Smedby.
F. 53. † 2 Dec.

M. ARDELL †.
Stadsläkare. — Falun.
F. 64. † 4 Dec.*

T. E. WAWRINSKY †
Sjökapten. — Stockholm.
F. 83. † 2 Dec.*

F. DE BRONOKOWSKY †.
Landtränmästare. — Halmstad.
F. 46. † 14 Dec.*

A. F. LAGERHOLM †.
Kapten. — Stockholm.
F. 58. † 13 Dec.*

GUSTAF DUNÉR. Stud.-ex. 57, med. dr 74, sjukh. läk. v. Allm. garn. sjukh i Stockholm 74—77 reg. läk. v. Lifreg. drag. 81—85, o. v. Sv. trängbat. 85—90; sekr. i komm. ang. ordn. af härens sanitetsväsen 81, led. af komm. ang. regl. f. sjukv. i tält 86—88, i komm. ang. gransk. af förslag t. ny värnpliktslag 1900, i Härorgan komm. 01. Ord. i komm. ang. värnplikt dughet i krigstj. sistn. år, led. af komm. ang. nytt Garnisonssjukh 99—02, i Arméförvalt. komm. 05—06 Överfältläkare o. led. af medicinalstyr. 96—06. Led. af Krigsvet. akad. Ord. i Fotograf. fören. 96—06, v. ord. i Sveriges pomolog. fören. 95—06. Biografi o. hetsid. portr. årg VII:14.

GUSTAF WINDAHL. Stud.-ex. 80, med lic 91, tf. förste prov. läk. i Jemt. län 98—04 förste prov. läk. i Kopparb. län sedan 04. Stadsfullm. i Falun 05—13, landstingsman sedan 12, led. af Riksd. F. K. 10—11. Led. af K. helsov. stadgekomm 11—15. V. ord. i dir. i Sätters hospital 10 i styr. i Dalarnes sinneslösanst. 08, styr. ord. i landstingssemin i Falun 08, v. ord. i styr. f. Högbö tub. sjukh 07, led. af dir. i Falu lasarett 05—11. Led. af en mängd af landstingets o. stadfullm. tills. kommitéer.

EINAR LÖNNBERG. Stud.-ex. 84, fil. dr. 91, doc. i zoologi v. Upsala univ. 91—03, f. skolinstruktör i Gefle län 94—96 aman. v. Upsala univ. zoolog. mus. 95—03; Statens undervisare i fiskodl. 99—03, förste fiskerassist. 03, intend. v. Göteborgs musei zoool. afd. 03, Professor o. intendent i Naturhistor. riksmusei saml. af vertebr. djur sedan 04. Veterensk. förf.

TULLIUS FORSELL. Stud.-ex. 60, kammarskr. i Kommerskol. 61, upp. skr. i Elfsb. län 62, kronofogde i Väne fögd 73—10. Led. af stadsfullm. i Venersborg 80—14 under en följd af år led. af drätselkamm. o. dess ord. Styr. led. i sparb. o. i Uddev.-Venersb.—Herrlj. jernv. ord. i styr. f. Riksbankens afd. kontor. Sedan 86 ord. i Venersb. skyttegille, led. af skytteförb. öfverstyr. sedan dess tillkomst. Inneh. o. bär skytte-med. i guld. Led. af Riksd. A. K. 91—96.

AUGUST ENGLUND. Stud.-ex. 86, akad.-stud. i Upsala 87—90, redaktör o. utg. af Tidning i Falu Län och Stad samt Dalpilen sedan 99. En af stift. af Falu Nva teater-a-b som 02 inköpte o. modern. den gamla teatern i Falun; ärsdan sistn. år teaterbol. verkst. dir. Ord. i borgerliga valmansfören. sedan 13.

ERNST BRING. Stud.-ex. 70, hoir.-ex. 73 v. hfd 76, advokat i Göteborg 77, sekr. i Göteborgs bevilln.-tax.-kommitéer 77, sekr. v. det

första Skandinav. sjöfatsmötet; sekr. i K. kommit. f. kreditupplag o. frilager 82; föredragande i Högsta domst. af förslag t. lag om försäkr.-anstalter m. m. 01. Verkst. direktör i Brand o. lifförsäkr.-a.-b. Svea sedan 92, styr.-led. i återförsäkr.-a.-b. Astrea sedan s. å, dess ord. 15; styr.-ordf. i Liförsäkr.-a.-b. De Förenade sedan 01. Led. af stadsfullmäktige, styr. f. saluhall o. styr. i Rob Dicksons stiftelse (dess ordf. 97—13) under en följd af år. Led. af Tarifören delegation sedan 98. Afgr. m. innev. af från chefskapet i Svea. Tilldelades nyligen Skandias stora guldmedalj "För utmärkt förtjänst om svensk försäkringsväsen", hvarjemte Svea slår en plaquette öfver honom såsom ett synbart erkännande af det utmärkta ledarskap dir. Bring såsom chef. egnat Svea.

HENRIK STJERNSPETZ. U. löjtn. v. Fortifik. 72 major o. chef i Norrl. trängbat. 93—97. Styr. led. i a.-b. Stockholms tjänstemannasparksa 86—96, verkst. dir. der 94—96; led. af centralstyr. f. och verkst. direktör i a.-b. Nordiska kred. banken 96—11.

ARTHUR DU RIETZ. Etabl. efter afslut. studier v. allm. lärov. o. v. sjökrisskolan äfvensom i utl. egen firma i Petersburg, ombildt i kommanditbolaget Arthur Du Rietz 10; öppn. kontor i Mem 1900, dansk v. konsul der 06—10; öppn. kontor i Göteborg sistn. år. Verkst. dir. i Stockholms hemjölslfabr a.-b. 90—93, i Mem. rederi a.-b. sedan 07. Omb. i Jönk. o. Valcans ländst. fabr. a.-b. i Göteborg, Mem. o. i Ryssland. **BROR KJELLGREN.** Ildkade, efter afsl. skollid, landtbruks- o. skogsstudier. Egnade sig derefter af sköten i af Rejmyre stora domäner o. trävaruörelse, hvars gemensamma förvaltning han öfvertog 90. Ord. i komm.-st., sparbank, skyttegille m. m. Landstingsman sedan 97, led. af komm.-nmd., fattigv.-styr. o. skolråd. Led. af styr. i De svenska kristallglasbrukn och Rejmyre bruks a.-b. Led. af Riksd. F. K. sedan 13.

CARL LINDHAGEN. Stud.-ex. 78, jur. utr. kand. 83, v. hfd 86, fisk. i Svea hoir. 90, ass. 91, rev.-sekr. 99, borgmästare i Stockholm sedan 03. Stadsfullmäktig 03—09 o. sedan 10. Led. af Riksd. A. K. sedan 97, v. ord. i lagutsk. En af riksdagens motionskraftigaste ledamöter, hvilken initiativ i flera fall föranledt ingående utredn. o. ofta lagsiftn.-åtgärder.

JOSEF LINDHOLM. Stud.-ex. 78, hoir.-ex. 83, aud. v. Verml. fältjägk. 83—90, länsnot. i Verml. län 90, förste rådm. magist.-sekr. o. not. publ. i Karlstad 91, borgmästare der sedan 06. Ord. i landstinget 09—13.

ERIC PÄHLMAN-STIERNSPARRE. Stud.-ex. 81, e. o. not. i Sv. o. G. hoir. 87, prakt. adv. i Lidk. 92—04 o. sed 08. Inneh. fideikom. Ågården. **WILHELM WIDÉN.** Stud.-ex. 85, hoir.-ex. 89, v. hfd 92, häradshöfd i Tornea doms. 08. På sin tid ord. i Haparanda stads municip.-styr. ord. i styr. f. Stat. samsk. sedan 12. Led. af Haparanda stadfullm.

AXELL REUTERSKIÖLD †. U.-löjtn. v. Vestmanl. reg. 53, major v. Ner. reg. 74, öf.-löjtn. v. Vestmanl. reg. 75, öfverste o. chef f. sistn. reg. 84—97. Stadsfullm. i Vesterås 77—92 o. under en följd af år dess v. ord. eller ord. Landstingsman 86—94. Ord. i styr. f. Mälarp. prov. ensk. bank.

MIKAEL ARDELL †. Stud.-ex. 84, med lic. 95, stadsläkare i Falun sedan 98. Led. af stadsfullm. sedan 01, led. af fattigv.-styr. sedan 99. Ord. i helsov.-nmd.

EINAR WAWRINSKY †. All. sjökap. ex. 04; efter tj.-gör som styrman befälh. å ång. Emil Boman 08, samt ång. Norrvik sedan helt kort tid — Omkom vid ångarens förlisning genom minsprängning i Nordsjön under resa fr. Grimby t. Stockholm.

FREDRIK DE BRONOKOWSKY †. Stud.-ex. 65, hoir.-ex. 73, v. hfd. 75, länsbokh. i Hall. län 78, landtränmäst. der sedan 80. Sekr. i landstinget sedan 77, stadsfullm. 77—12. På sin tid led. af drätselkamm.-v. ord. i skolråd o. fattigv.-styr. Ord. i styr. f. sparb., styr.-led. i Göteborgs banks kontor, verkst. dir. i spritbol., styr.-led. i Hall. ångf. a.-b.

AXEL LAGERHOIM †. U.-löjtn. v. Hells. reg. 79, kapt. i res. 97. Deleg. i o. senare inneh. af skeppsrederifirman P. J. Hågerstrand i Gefle t. 07. Stadsfullmäktig i Gefle 97—02, led. af drätselkamm., belysn.-styr., dir. f. Navig.-skolan, sjömanshusdir. o. af hand- o. sjöf. nämnd. Bedref. senast affär i Stockholm. På sin tid v. konsul af Spanien, Portugal, Brasilien o. Frankrike.

Hvar 8 Dag
tillönskar

En God Jul

PASSTVÅNG I DET AF TYSKA TRUPPER BESATTA NORDFRANKRIKE. — Den tyska administrationen har funnit behöfligt att låta förse alla pass med resp. porträtt, och med anledning härav fotograferas alla byttnevarare. — Vi lemna ett par talande bilder från förrätningen, hvilken icke ens för offren synes sakna sin humoristiska sida.

Fort. fr. sid. 204.

fronten överlämnats åt general Douglas Haig.

På italienska fronten ha huvudsakligen artilleristrider utkämpats.

En händelse, som på ett obehagligt sätt låtit Sverige känna krigets hårdhet, är kvarhållandet i England af svensk paketpost till och från Amerika. Början gjordes med den paketpost "Hellig Olav" medförde från Amerika. Än större uppseende väckte det, då den nya svenska Amerikalinjens ängare "Stockholm" under sin första resa på befallning af de engelska myndigheterna måste aflämnas sin paketpost i Kirkwall. Svenska regeringen, som torsdagen den 16 fick kännedom härom, beslöt omedel-

HVAR 8 DAGS HISTORIETTER från Förr och Nu

ha just utkommit i bokhandeln till pris af 1 krona.

Af recensioner ha endast två hunnit bli synliga när detta skrives. — Men de båda det bästa.

Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning skriver den 18 dec.

Julens populäraste folkbok har den anekdot-samling god utsikt att bli, som i dagarne utkommit under titeln "Hvar 8 Dags historietter från förr och nu". De utgöra den otvifvelaktigt bästa samling i sitt slag, som finnes på vårt språk, utvalda med den bästa smak och urskillning samt berättade på ett så fint och vinnande sätt, att den spridning de med säkerhet komma att erhålla endast kan sägas vara välförtjänt. — — — Samlade i det skick, hvori de här föreligga i en liten prydd kronasvolym, skola de nu vid julen komma till bästa användning vare sig man söker en lektyr för tidsfördrif under den enformiga järnvägsresan till hemorten eller man önskar en lämplig bok för uppläsning i familjekretsen vid aftonlampan, lämplig icke minst därför, att den är ägnad att tilldraga

sig samma uppmärksamhet af stora och små åhörare, hvilka alla och en hvar skola finna den i ordets bästa mening "rolig".

Göteborgs-Posten för samma dag säger:

En god och rolig förströelselektyr föreligger nu till julen i en liten enkronebok med titeln "Hvar 8 Dags Historietter från förr och nu". Lite hvar bland vår äldsta illustrerade veckotidskriifts läsare har nog med fägnad tagit del af de väl valda och förträffligt berättade anekdoter från skola och universitet, från militär- och jägarkretsar, från hof och folkliif, hvilka under årens lopp förekommit insprängda bland annonserna på Hvar 8 Dags omslagssidor. Det är ett urval af dessa, som samlats i den ofvannämnda lilla volymen. Mången har nog undrat hvem den tydligen mycket både vitt-erfarne och litteraturbevandrade författaren är, men han döljer sig fortfarande under sträng anonymitet.

FREDLIGA KRIGSBILDER FÖR JULEN.

1. JAPANSKA BOYSCOUTS.
2. KONUNG KONSTANTINS GREKISKA LIFGARDE I SINA PITTORISKA UNIFORMER.
3. TYSKA, ÖSTERRIKISKA OCH BULGARISKA SOLDATER SERBISKA STADEN KRUSEVAC.

sade sig beredd att värna om landets ära när en tysk torpedbåt ville på svenskt område anfälla en engelsk ångare så har nu Sveriges regering genom handling tydliggjort för England, att hvad som än händer, något viljelöst redskap för engelskt regerings- eller ämbetsmannagodtycke ämna vi icke bli va till. Och i den punkten finnes här i landet intet som skiljer entent- och tyskvänner åt — här finnas endast svenskar.

INNEHÅLL: Kronprinsparet och deras barn. — Prins Lennart. — Strindbergzrummet på Nordiska museet. — Svenska Dagbladets krigsutställning. — Bilder till dagskrönikan. — Från fronterna. — Veckans porträttgalleri. — "Bortom godt och ondt". Ber. af Hjalmar Bergman

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angifvande af källan förbjudes vid laga påföljd.
För Berättelser och Historietter gäller ovilkorligt förbud.